
Gelijkwaardigheid ?!

Onderzoek naar de gelijkwaardigheid voor mensen met
een (functie)beperking

Inhoudsopgave

Context	2
Inleiding	2
Uitvoering	2
Resultaten	
Betreffende Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid	3
Betreffende inkomen en sociale zekerheid	5
Cultuur	6
Bewustwording	7
Algemeen	7
Belangrijke aanbevelingen uit de gesprekken	8
Tot slot	9
 Bijlage 1 samenvatting 22 punten van Agenda 22	 10
Bijlage 2 de gehanteerde vragenlijst	14

Gelijkwaardigheid voor mensen met een beperking ?!

Context:

Agenda 22 geeft een duidelijke omschrijving van de verschillende levensterreinen en hoe hiermee moet worden omgegaan voor een “inclusief beleid”. Een inclusief beleid schept gelijkwaardige mogelijkheden voor een ieder, dus ook voor mensen met een beperking. Agenda 22 is uitgegeven door de Verenigde Naties en geratificeerd door de Nederlandse overheid. Een aantal zaken hieruit zijn inmiddels al verankerd in wetgeving, andere zaken volgen nog.

Ook het college van B en W van Heerde heeft Agenda 22 opgenomen in haar beleidsprogramma. Toepassing van het gestelde in Agenda 22 vergt een gestructureerde aanpak gevolgd door een gefaseerde implementatie. Hieraan voorafgaand zal echter eerst inzicht verworven dienen te worden in de positie die de gemeente Heerde m.b.t. het gestelde in Agenda 22 inneemt. (zie ook bijlage 1)

Inleiding:

Afgelopen periode is daarom op initiatief van het Platform Gehandicaptenbeleid Heerde (PGH) een onderzoek uitgevoerd bij een groot aantal (zorg)instellingen/organisaties in de gemeente Heerde naar de gelijkwaardigheid voor mensen met een beperking in de meest brede zin.

De basis voor dit onderzoek is gelegd in een vergadering van het netwerk Wonen, Zorg en Welzijn, waarbij de behoefte om eenduidig de wensen in beeld te krijgen door een ieder werd onderschreven. PGH nam de uitvoering op zich en de zorginstellingen zegden hun medewerking toe. Van groot belang werd hierbij geacht dat het onderzoek zich vooral moest richten op de mening van de cliënten zelf en dat er dus gesprekken gevoerd moesten worden met (een afvaardiging van) cliëntenraden.

Dit onderzoek beperkt zich tot de praktische beleving van “de buitenwereld” door mensen met een beperking. Het heeft wel betrekking op het gestelde in Agenda 22, maar beperkt zich tot onderdelen. Het is een inventarisatie geworden van praktische ervaringen van de zgn. “buitenwereld” door de bril van mensen met een beperking verbonden aan een van de (zorg)instellingen.

Uitvoering:

PGH heeft voor die verschillende gesprekken met afgevaardigden van cliëntenraden een besprekingslijst gebruikt op basis van Agenda 22. Daarmee zouden alle relevante aspecten aan de orde komen, waarbij voor lief werd genomen dat sommige aspecten voor de ene organisatie zwaarder of helemaal niet van toepassing zouden zijn en voor een andere organisatie juist andersom. De gehanteerde vragenlijst is als bijlage 2 aan dit rapport toegevoegd.

De gesprekken werden steeds door een 2-tal leden van PGH gevoerd.

De geïnterviewde (zorg)instellingen/organisaties zijn:

- Brinkhoven/Hanzeheerd
- Gemeente Heerde
- Groot Stokkert
- Philadelphia/Wapenveld/Heerde
- Rehoboth/Wapenveld
- Triada woondiensten
- Viattence/Wendhorst

De uitkomsten van deze gesprekken worden in dit rapport weergegeven volgens de onderwerpen, zoals die in de vragenlijst zijn aangegeven. De uitkomsten zijn geanonimiseerd en zo praktisch mogelijk vertaald. Daarbij is in algemene zin geen prioriteit aangegeven. Dit komt wel in de slotconclusie tot uiting.

Resultaten:

1. Betreffende Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid (BTB)
 - a. Een routeaanduiding voor blinden/slechtzienden zou een verbetering voor die doelgroep kunnen zijn.
 - b. De bezetting van de trottoirs voor de winkels is velen een doorn in het oog; vaak kan men hier niet of nauwelijks passeren; ook staan veel auto's verkeerd geparkeerd en blokkeren vaak het fietspad.

- c. Attentie wordt gevraagd voor het in sommige situaties groot hoogteverschil tussen trottoir en weg; er zijn daadwerkelijk ongelukken gebeurd (het omvallen van een scootmobiel bv); opritten zijn vaak te schuin.
- d. Ook zijn veel wegen erg hobbelig en te rond; dit is voor rolstoelgebruikers en mensen met een scootmobiel erg lastig, vooral als er een trottoir ontbreekt.

- e. De toegankelijkheid van vele winkels is voor mensen met een rolstoel vaak erg lastig; paden worden geblokkeerd; hoge en lage schappen zijn veelal niet bereikbaar; voor die winkels die wel voorzieningen hebben getroffen zou een sticker op de ruit een positief onderscheidend punt kunnen zijn.
- f. Een paar restaurants heeft grind voor de deur en dat is met een rolstoel zeer lastig te berijden.
- g. Openbare toiletten voor mensen met een beperking zijn er niet of zijn niet bekend; het is zeer wenselijk om de bestaande mogelijkheden (bv gemeentehuis, de Vier Jaargetijden) beter met (speciale) bordjes aan te geven.

- h. Toegankelijkheid Heerderstrand is verre van optimaal; cliënten hebben begeleiding nodig of blijven weg.
- i. Geldautomaat in Wapenveld is vaak leeg, waardoor er in Heerde geld gehaald moet worden; dan moet weer familie ingeschakeld worden.
- j. Bij de huisartsenpraktijk en apotheek in Wapenveld is het zeer lastig binnenkomen. Er zijn zware draaideuren met deurdrangers aangebracht; ook ontbreken hier stoelen met leuning.
- k. Het fietspad vanaf Groot Stokkert langs de Groteweg naar Wapenveld wordt als zeer gevaarlijk aangemerkt. In het bijzonder geldt dit voor het oversteken van de Groteweg bij de in/uitrit van Groot Stokkert.

- l. Er wordt veel waarde gehecht aan een “ontsluiting” van Groot Stokkert aan de achterkant met een voor rolstoelen/scootmobiel geschikt fietspad, omdat daarmee de drukke onveilige doorgaande weg tussen Heerde en Wapenveld kan worden vermeden.
- m. De aanduiding van de afslag naar Groot Stokkert kan veel eerder aangegeven worden. Nu is het vaak zoeken en op het laatste moment afslaan.
- n. De begaanbaarheid van het pad en de weg van Rehoboth naar het centrum van het dorp Wapenveld laat voor rolstoelgebruikers veel te wensen over. Dit geldt ook voor verbinding van de Wendhorst naar het centrum van het dorp Heerde via de Langeslag.

2. Betreffende inkomen en sociale zekerheid.

- a. Overwegend wordt veel aandacht geschonken aan Welzijn; eenzaamheid komt vooral voor als de familie het laat afweten; er worden veelvuldig activiteiten georganiseerd.
- b. Waar aanwezig wordt veel gebruik gemaakt van buitensportmogelijkheden; men ervaart dit naast lichamelijke beweging ook als ontspanning en een

sociaal contactpunt (soms ook met wijkbewoners); het zwemmen bij Groot Stokkert wordt als uiterst positief ervaren; dat zou mogelijk uitgebreid kunnen worden.

- c. Er wordt zorg geuit over de komende regeringsmaatregelen (zoals de nieuwe participatiewet); in werksituaties bij bedrijven laat de begeleiding te wensen over; men is onvoldoende toegerust om op de juiste manier om te kunnen gaan met mensen met een beperking.
- d. Er wordt aandacht gevraagd voor eenduidigheid in het beleid rondom de verstrekking van een invalidenparkeerkaart.

- e. Velen maken zich ernstig zorgen over hun financiële situatie; er worden minder voorzieningen betaald en het inkomen gaat achteruit; nu al zijn er signalen van mensen die de huisarts mijden omdat ze bang zijn dat ze bv de geneesmiddelen niet meer kunnen betalen.

3. Cultuur.

- a. Er wordt over het algemeen weinig cultuur buiten de instelling/organisatie gezocht; activiteiten, uitstapjes en vakanties worden overwegend door de instelling/organisatie verzorgd en daarover is men wel tevreden. De mogelijkheden worden echter in toenemende mate beperkt vanwege het ontbreken van financiële middelen.
- b. Het bibliotheek bezoek voorziet in een behoefte; wordt als zeer positief ervaren; deze voorziening moet vooral blijven bestaan.
- c. Vanuit Philadelphia wordt de wens geuit tot de oprichting van een breed toegankelijke SOOS.
- d. De mensen van Philadelphia ervaren in het algemeen een toenemend begrip voor hun beperking.

4. Bewustwording.

- a. In het algemeen zou er in de maatschappij best wat meer begrip moeten en kunnen zijn voor mensen met een beperking.
- b. Het in brede zin toepassen van het “inclusief denken” door de medewerkers van de gemeente wordt niet als zodanig ervaren; ook onder de burgerij van onze gemeente leeft die gedachte nog niet. Vaak wordt iemand met een beperking niet voor “vol” aangezien en dat steekt. Overigens wordt bij huisarts en tandarts wel een gelijkwaardige behandeling ervaren.
- c. Er zou meer gedaan moeten worden aan de bewustwording van rechten en mogelijkheden voor mensen met een (functie)beperking door de gemeente; thuiszorg geeft signalen af, maar medewerkers van de gemeente zijn slecht of helemaal niet op de hoogte.
- d. Er liggen wel folders, e.d. op diverse plekken en ook in de Schaapskooi wordt af en toe iets verteld, maar dat wordt als onvoldoende ervaren; het taalgebruik in diverse formulieren kan veel eenvoudiger en begrijpelijker; informatie zou meer gericht moeten (gaan) worden aan de “achterban” (familie, mantelzorgers); achterhalen wie de eerste contactpersoon is en daarop de informatie richten.

5. Algemeen.

- a. Door de nieuw aangekondigde overheidsmaatregelen is er grote zorg over het voortbestaan van de huidige manier van zorgverlening; blijft bv Brinkhoven een zorginstelling of wordt het een verpleeghuis; als de zorgindicaties worden beperkt, komen de bezetting en daarmee de financiën zwaar onder druk te staan.
- b. Het initiatief van het Alzheimer café in Heerde wordt zeer positief omarmd; de gemeente zou dit soort initiatieven meer moeten steunen.

- c. Er zijn opleidingsmogelijkheden voor personeel in de zorg voor onderkenning van stoornissen en de doorverwijzing naar de juiste behandeling, zo ook voor technologische ontwikkelingen op het gebied van verpleging en verzorging; bredere invulling van deze mogelijkheden (o.a. bij thuiszorg) wordt noodzakelijk geacht.
- d. De politiek moet meer aandacht hebben voor de bovengenoemde probleemsituaties.

Belangrijke aanbevelingen uit de gesprekken:

Zoals uit bovenstaande opsomming blijkt, zijn er genoeg punten die voor een verbetering in aanmerking komen. Het zijn verbeteringen van algemene aard zoals een gelijkwaardige bejegening, maar ook van specifieke aard, zoals het creëren van veilige oversteekplaatsen en goed begaanbare trottoirs. Het zijn allemaal punten waarbij men zijn/haar beperking als onnodig hinderlijk of extra zwaar ervaart. Het is moeilijk hierin keuzes te maken, omdat het probleem van persoon tot persoon en van instelling tot instelling kan verschillen. Toch zouden wij een aantal zaken als urgent willen aanmerken:

- De gemeente (en dus ook de politiek) zou meer aandacht moeten schenken aan het breed implementeren van het begrip “inclusief beleid”; het wordt hoog tijd dat iemand met een beperking voor “vol” wordt aangezien; inclusief denken en handelen is iets van en voor de gehele bevolking maar de gemeente zou hierin leidend kunnen (en misschien wel moeten) zijn.
- De slecht toegankelijke verbindingen voor rolstoel- en rollatorgebruikers (gebruikers van rolstoel/rollator en scootmobiel) tussen Rehoboth en het centrum van Wapenveld en tussen Wendhorst en het centrum van Heerde zouden verbeterd moeten worden.

- Welzijnsaspect is essentieel; het gevoel van vereenzaming bij mensen met een verstandelijke beperking zou (deels) opgelost kunnen worden door het opzetten van een breed toegankelijke SOOS.

- Bibliotheekbezoek moet vooral blijven.
- Zwemmen zou wat uitgebreider opgezet kunnen worden.
- Verbeteren van de toegankelijkheid van het Heerderstrand en andere recreatie mogelijkheden zou voor velen erg welkom zijn.
- Beter aangeven in het dorp van toiletmogelijkheden voor mensen met een beperking
- Meer aandacht vanuit de gemeente voor o.a.
 - o Voorlichting valpreventie
 - o Goede communicatie en uitleg over de komende regeringsmaatregelen
 - o Verwijderen van obstakels op velerlei plaatsen in ons dorp
 - o Toegankelijkheid winkels en sommige restaurants verbeteren
 - o Strikte aanpak van foutparkeerders in het centrum.
 - o Opheffen van de problemen van schuine trottoirs; losse tegels, te grote rondingen in wegen en voetpaden, te steile op- en afritten.
 - o Verbetering verschillende verkeerssituaties, waarvan die rond Groot Stokkert het meest urgent zijn.

Tot slot:

PGH bedankt allen die medewerking hebben verleend aan de totstandkoming van dit rapport. Bij de geïnterviewden hebben we veel waardering ervaren voor dit onderzoek en voor het feit dat zij door ons gehoord werden. Juist door de ervaringen van hen die direct betrokken zijn bij de problematiek ontstaat een helder beeld over wat goed gaat en wat niet. Voor alle duidelijkheid: er gaat best een heleboel goed, maar het zou zo mooi zijn als het nog beter wordt. Zonder noemenswaardige geldinspanning, maar met de juiste instelling kan heel veel verbeterd worden. Een mensvriendelijke bejegening kost geen moeite, hooguit wat tijd, geduld en inlevingsvermogen.

PGH hoopt met dit rapport een aanzet tot verbeteringen gegeven te hebben, zodat, waar in de titel van dit rapport achter het woord "Gelijkwaardigheid" nog een vraagteken staat, dit zal uitmonden in een samenleving waarin "Gelijkwaardigheid" vanzelfsprekend wordt/is. Te beginnen in onze mooie gemeente.

Bijlagen:

1. Samenvatting van de 22 punten uit Agenda 22
2. De, op basis van deze Agenda 22, gehanteerde vragenlijst

AGENDA 22

Gemeenten

Beleidsontwikkeling voor mensen
met een functiebeperking
instructies voor gemeenten

Agenda 22

Samenvatting van de inhoud van de 22 punten

Regel 1: Bevorderen van bewustwording

Overheden moeten actie ondernemen om de samenleving bewust te maken van het feit dat er mensen met functiebeperkingen zijn en daarmee (dus ook) van hun rechten, hun behoeften, hun mogelijkheden en hun bijdragen.

Regel 2: Gezondheidszorg

Overheden moeten garant staan voor het bestaan van doeltreffende medische zorg voor mensen met een functiebeperking.

Regel 3: Revalidatie en Re-integratie

Overheden moeten zorgen dat er voorzieningen zijn voor de revalidatie en re-integratie van mensen met een functiebeperking, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen (blijven) functioneren.

Regel 4: Ondersteunende diensten en voorzieningen

Overheden moeten de ontwikkeling en de beschikbaarheid van ondersteunende diensten voor mensen met een functiebeperking garanderen, inclusief hulpmiddelen, om hen te helpen het niveau van onafhankelijkheid in hun dagelijks leven te verhogen en hun rechten uit te oefenen.

Regel 5: Toegankelijkheid

Overheden moeten het overkoepelend belang erkennen van toegankelijkheid in het proces van gelijkwaardigheid van mogelijkheden in alle geledingen van de maatschappij. De overheden moeten voor mensen met functiebeperkingen: (a) actieprogramma's maken om de fysieke omgeving toegankelijk te maken en (b) maatregelen treffen om hen toegang te verschaffen tot informatie en communicatie.

Regel 6: Onderwijs

Overheden dienen gelijke kansen als uitgangspunt te erkennen voor basis-, voortgezet en hoger onderwijs in een geïntegreerde omgeving voor kinderen, jongeren en volwassenen met een functiebeperking. Zij moeten waarborgen dat dit onderwijs geïntegreerd onderdeel is van het onderwijssysteem

Regel 7: Werkgelegenheid

Overheden dienen het principe te erkennen dat mensen met een functiebeperking in staat moeten worden gesteld om hun mensenrechten uit te oefenen, met name wat werkgelegenheid betreft. Zij moeten op de arbeidsmarkt gelijke kansen krijgen voor productief en betaald werk, zowel op het platteland als in de steden.

Regel 8: Inkomensbehoud en sociale zekerheid

Overheden zijn verantwoordelijk voor het voorzien in sociale zekerheid en behoud van inkomen voor mensen met een functiebeperking.

Regel 9: Gezinsleven en persoonlijke levenssfeer

Overheden moeten bevorderen dat mensen met een functiebeperking volledig deelnemen aan het gezinsleven. Zij moeten hun recht op een persoonlijke levenssfeer beschermen en erop toezien dat de wet mensen met een functiebeperking niet discrimineert wat betreft seksuele relaties, huwelijk en ouderschap.

Regel 10: Cultuur

Overheden moeten zorgen voor integratie en deelname van mensen met een functiebeperking aan culturele activiteiten op een gelijkwaardige basis.

Regel 11: Sport en recreatie

Overheden moeten maatregelen treffen voor gelijke kansen voor beoefening van sport en recreatie door mensen met een functiebeperking.

Regel 12: Religie

Overheden moeten maatregelen bevorderen die mensen met een functiebeperking in staat stellen gelijkwaardig te participeren in het religieuze leven in hun leefomgeving.

Regel 13: Informatie en onderzoek

Overheden accepteren de eindverantwoordelijkheid voor het verzamelen en verspreiden van informatie over de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking en zij bevorderen uitgebreid onderzoek naar alle aspecten en problemen die het leven van mensen met een functiebeperking bemoeilijken.

Regel 14: Beleidsvorming en –planning

Overheden moeten ervoor zorgen dat rekening gehouden wordt met mensen met een functiebeperking bij alle beleidsvorming en –planning.

Regel 15: Wetgeving

Overheden dragen verantwoordelijkheid om een wettelijke basis te scheppen voor maatregelen die volledige participatie en rechtsgelijkheid waarmaken voor mensen met een functiebeperking.

Regel 16: Economisch beleid

Overheden dragen de financiële verantwoordelijkheid voor nationale programma's en beleid voor het scheppen van gelijke kansen voor mensen met een functiebeperking.

Regel 17: Coördinatie van werkzaamheden

Overheden zijn verantwoordelijk voor het oprichten en versterken van nationale coördinatiecentra die moeten functioneren als expertisecentrum voor vraagstukken over functiebeperkingen.

Regel 18: Organisaties van mensen met functiebeperkingen

Overheden moeten het recht erkennen van belangenorganisaties om mensen met functiebeperkingen op nationaal, regionaal en lokaal niveau te vertegenwoordigen. Overheden moeten ook de adviserende rol erkennen van deze organisaties bij de besluitvorming over het beleid.

Regel 19: Training van personeel

Overheden zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van doelmatige training op ieder niveau van personeel dat betrokken is bij de planning en voorbereiding van programma's en voorzieningen voor personen met functiebeperkingen.

Regel 20: Nationale controle op en evaluatie van beleidsprogramma's in het kader van de 22 Standaard Regels

Overheden zijn verantwoordelijk voor voortdurende controle en evaluatie van nationale programma's en diensten voor gelijke kansen voor mensen met functiebeperkingen.

Regel 21: Technische en economische samenwerking

Overheden in geïndustrialiseerde landen en ontwikkelingslanden hebben de verantwoordelijkheid om samen te werken om maatregelen te nemen voor het verbeteren van de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking.

Regel 22: Internationale samenwerking

Overheden moeten actief deelnemen aan internationale samenwerking voor beleid voor gelijke kansen voor mensen met een functiebeperking.

ONDERWERPEN EN SITUATIES WAAROVER WIJ GRAAG UW MENING EN ERVARING VERNEMEN

Ga bij het beantwoorden van de volgende vragen steeds uit van het recht op gelijkwaardige mogelijkheden voor een ieder dus ook voor mensen met beperkingen zoals ouderen en mensen met een fysieke en of mentale beperking.

Betreffende Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid (BTB)

1. Hoe ervaart u de stoepen, paden en wegen in Heerde/Wapenveld? Zijn die goed toegankelijk voor mensen die wat moeilijk ter been zijn, voor mensen met een rollator of rolstoel? Denk hierbij aan het loop- of rijvlak, eventuele hellingen, overgangen naar opritten naar woningen en het ontbreken van op en afritten van en naar stoepen, maar ook aan obstakels op stoepen.
2. Hoe ervaart u de toegankelijkheid van winkels of andere openbare gelegenheden waar u wel eens naar toe wilt of moet zijn, b.v. restaurants of andere uitgaansgelegenheden? Zijn die goed toegankelijk voor mensen die moeilijk ter been zijn, mensen met een rollator of een rolstoel? Denk hierbij aan drempels, te schuine hellingen, te smalle deuren, e.d.
3. Hoe ervaart u de inrichting van winkels, restaurants of andere gelegenheden waar u wel eens moet zijn voor mensen die moeilijk ter been zijn, mensen met een rollator of rolstoel? Zijn de paden, de tafels en de toiletten voldoende toegankelijk? Of ervaart u problemen met te smalle paden, te kleine ruimte, uitstallingen e.d. zodat u niet overal naar behoren bij kunt of naar behoren gebruik van kunt maken? Is er ook een gelegenheid om even ergens te kunnen gaan zitten, als je b.v. moet wachten?
4. Hoe ervaart u de bruikbaarheid van gemeenschapsvoorzieningen zoals kerken, openbare gebouwen, recreatievoorzieningen (toegankelijkheid van b.v. het kanaal om te vissen vanaf een stijger, Heerderstrand, parken en bossen) voor mensen die moeilijk ter been zijn, voor mensen met een rollator of rolstoel? Of laat u het bezoeken er van na door het ontbreken van goede aangepaste voorzieningen voor mensen die moeilijk ter been zijn, mensen met een rollator of rolstoel?
5. Hoe ervaart u de bruikbaarheid van algemene voorzieningen zoals folders, formulieren van gemeente en instanties, voorlichtingsmateriaal, aangebrachte aanwijzingen in openbare gebouwen en ruimtes? Zijn die altijd goed leesbaar voor mensen met een beperkt verstand of een beperkt gezichtsvermogen, of voor mensen vanuit een rolstoel?

Betreffende inkomen, werkgelegenheid en sociale zekerheid

6. Zijn er gangbare zaken of dingen, vormen van vermaak die u zich moet ontfangen om een of andere reden, b.v. door het ontbreken van financiële middelen daarvoor? Denk b.v. aan uitgaan, hobby's, kleren en spullen kopen, reizen, bezoeken van familie en vrienden.
Ervaat u eenzaamheid en zo ja door het ontbreken van financiële mogelijkheden om dit te beperken of op te lossen of om andere reden?
7. Hoe ervaart u uw participatie mogelijkheden met betrekking tot werk? Zijn uw mogelijkheden naar uw mening gelijkwaardig of ervaart u achterstelling door uw beperking? Ervaart u hierbij voldoende steun van de gemeente? Ervaart u op uw werk achterstelling vanwege uw beperking?

Cultuur, onderwijs en sport

8. Er zijn veel vormen en mogelijkheden van vermaak buiten dit tehuis. Bijvoorbeeld bezoeken van musea, bibliotheek, theater, zwembad, toneel, film e.d.
Zijn al deze voorzieningen voor u, als u er gebruik van maakt net zo toegankelijk en bruikbaar als voor mensen zonder beperkingen? Als u er geen gebruik van maakt, laat u dit dan na omdat deze voorzieningen onvoldoende op u zijn afgestemd vanwege uw beperking (fysiek, financieel)?
9. Ervaart u op het gebied van onderwijs en sport achterstelling of ongelijkwaardige mogelijkheden vanwege uw beperking?

Bewustwording

10. Hoe ervaart u de maatschappij, de mensen buiten uw woonplek, bij de huisarts en tandarts, in winkels, bij de gemeente, op straat, bij uitgaansgelegenheden enz. ; ervaart u een gelijkwaardige behandeling met een normale bejegening, begripvol en tegemoetkomend of ervaart u een zekere achterstelling, onbegrip, ongeduld, minachting of zelfs uitsluiting vanwege uw beperking in welke vorm dan ook? Ervaart u een maatschappij die bewust goed omgaat met uw en andermans beperking en daar als vanzelfsprekend rekening mee houdt of ervaart u een maatschappij die zich daar niet of onvoldoende van bewust is en waar u zich niet, of soms verre van prettig bij voelt vanwege uw beperking?

Platform Gehandicaptenbeleid